

– Det er et felles håp at Richard Moe skal kunne fungere optimalt i arbeidslivet. Full eller redusert jobb er ikke viktig. Det aller viktigste er å kunne delta og bidra ut fra sine forutsetninger, sier Wenche Winter, kontaktpersonen fra NAV lokalt. Her sammen med Haakon Bang-Olsen, daglig leder i Bademiljø i Fredrikstad.

Fikk drahjelp med tilretteleggingsgaranti

Haakon Bang-Olsen ville satse alt på å få rørleggeren sin tilbake etter en alvorlig ulykke, og fikk verdifull drahjelp av NAV og tilretteleggingsgarantien. – Å ha en fast kontaktperson som koordinerte bistanden fra NAV og som fortsatt følger opp, var og er til uvurderlig hjelp, sier Bang-Olsen, daglig leder i Bademiljø i Fredrikstad.

*Utarbeidet av Idébanken – inkluderende arbeidsliv
Tekst og foto: Gerd Vidje/Idébanken
Publisert: November 2008*

Haakon Bang-Olsen driver butikk med «alt til badet» og rørleggerbedrift. For halvannet år siden ble en av rørleggerne lam fra livet og ned i en trafikkulykke.

– Richard er en kjempegutt, han var rørleggerlærling her hos meg og hadde hatt fagbrev i 14 dager da ulykken skjedde. Jeg besøkte Richard på sykehuset – og tenkte der og da at nå er det bare å stå på for å hjelpe gutten, sier Bang-Olsen.

Lokal forankring

Med statsministerens ord om inklu-

derende arbeidsliv i bakhodet, tok Bang-Olsen kontakt med NAV lokalt. Der ble han først avvist med at gutten aldri ville kunne komme tilbake til arbeid. Men Bang-Olsen ga seg ikke.

– Jeg fikk napp i neste forsøk. Da fikk jeg kontakt med Anne-Cathrine Solerød, og etter det har det gått slag i slag, sier Bang-Olsen.

Solerød er rådgiver ved hjelpemiddelsentralen i Østfold, og da Bang-Olsen tok kontakt hadde hun nylig begynt prosjektarbeidet med tilretteleggingsgarantien. Hun tilbød

Bang-Olsen garantien, dersom Richard Moe, rørleggeren, var enig – og det var han. Moe var på denne tiden på Cato-senteret til opptrening.

Tre dager senere møttes Bang-Olsen, Moe, Solerød og Wenche Winter fra NAV lokalt. Fra da av var Winther Bademiljø's faste kontaktperson og planarbeidet var i gang.

– Poenget var å kartlegge Richards behov og ønsker, hvilke oppgaver det var realistisk at han kunne klare, hvordan butikken skulle tilrettelegges for Richard og hvilke virkemidler vi hadde til rådighet. At Bademiljø sto med et tomt lokalet som skulle bli ny butikk, gjorde tilretteleggingen enklere, sier Solerød.

I planarbeidet er samarbeidet med Hjelpemiddelsentralen helt avgjørende. For at andre tiltak skal fungere, må den praktiske tilretteleggingen være på plass.

Tett oppfølging og samarbeid

I månedene som fulgte hadde Solerød mange møter med Moe. Sammen med hjelpemiddelsentralen fulgte hun opp tilretteleggingen hos Bademiljø og jobbet tett på Bang-Olsen.

– Hele vitsen med tilretteleggingsgarantien er å gi hjelp raskt, gi arbeidsgiveren en fast kontaktperson som koordinerer tjenestene fra NAV og oppfølging så lenge det er behov og ønske om det. Det handler om å være på tilbudssiden, så arbeidssituasjonen blir funksjonell både for brukeren og arbeidsgiveren. Likevel har vi ingen garanti for tilbakeslag. Andre problemer kan dukke opp, sykdomsforløp kan endre seg og nye tiltak må til. Derfor er oppfølgingen helt avgjørende, sier Winther.

Da den nye butikken åpnet et halvt år etter ulykken, var Richard Moe på

plass. Ny bil var tilpasset. Butikken har elektriske døråpnere og en trappeheis går opp til et pauserom i andre etasje. Bademiljø har selv tilpasset et toalett og bad som også er visningsrom for kunder. For å kunne plukke skruer og rørdeler fra hyllene, har Moe en elektrisk kontorstol som kan heves og senkes. Oppgavene hans er å gi veiledning på den rørtekniske siden og gi råd til kunder som skal bygge om toalett- og baderom blant annet for personer med nedsatt funksjonsevne.

Ta sjansen

Da Idébanken besøkte Bademiljø, var Richard Moe syk.

– Det er langt fra alle med Richards skadeomfang som kommer tilbake til jobb – i all fall ikke så fort. I ettertid tenker jeg at Richard kanskje burde brukt litt lenger tid på seg selv. Livet hans ble så totalt snudd på hodet. På den andre siden var det motiverende for ham at både Bademiljø og NAV stilte opp så tidlig etter ulykken. Han visste at den økonomiske og praktiske biten ville bli ivaretatt og han kunne konsentrere seg om rehabiliteringen.

– Nå har Richard en tilknytning til arbeidslivet, og det er verdifullt selv om han tar to skritt fram og ett tilbake, sier Winther.

Solerød er helt enig og Bang-Olsen legger til:

– Richard er en god fagarbeider og en ressurs for Bademiljø. Med hjelp og oppfølging gjennom tilretteleggingsgarantien har det gått over all forventning. Jeg er ikke redd for å utfordre andre arbeidsgivere til å ta sjansen selv om folk har en funksjonshemning. Ta kontakt med NAV og spør etter tilretteleggingsgarantien, sier Haakon Bang-Olsen.

Richard Moe

– Tilretteleggingsgarantien må ikke handle om fysisk tilrettelegging. Det kan være så enkelt som at arbeidsgiver får fritak for arbeidsgiveravgift i sykepengeperioden, for eksempel ved psykisk sykdom, sier Anne Cathrine Solerød, prosjektleder for tilretteleggingsgarantien i Østfold.

Et tøft år

– Jeg har fått hjelp til det jeg trenger, sier Richard Moe.

Likevel har det vært et tøft år med store forandringer i livet mitt.

Moe hadde som mål å være tilbake da den nye Bademiljø-butikken åpnet.

– Butikkåpningen var min første dag på jobb etter ulykken, og det gikk veldig fint. Før ulykken jobbet jeg mest ute, nå jobber jeg bare inne i butikken og må lære meg å bruke datamaskin.

Data er ikke det jeg er mest glad i, men jeg har innsett at det ikke er noen vei utenom. Akkurat nå er jeg syk, men på bedringens vei, sier Moe.

Han roser velviljen og omtanken fra sjefen og kollegene i Bademiljø og håper han snart er tilbake.

Tilretteleggingsgarantien - en metode alle vinner på

– Dette er en metode som alle vinner på. Brukeren kommer tilbake til arbeid, arbeidsgiveren får en fast kontaktperson som koordinerer bistanden fra NAV og vi i NAV sparer tid. En ideell arbeidsform, mener Anne Cathrine Solerød, prosjektleder for tilretteleggingsgarantien i Østfold.

Poenget med tilretteleggingsgarantien er å bidra til at personer med redusert funksjonsevne kan komme i og eller bli værende i arbeid. Etter ett år med utprøving av garantien i fem fylker, er ordningen nå innført over hele landet.

– Vi må jobbe sammen for å lykkes. Hvem kan med hånden på hjertet si at de kjenner virkemidlene til alle aktørene i NAV? For å få oversikt og

kontroll, trenger vi å jobbe sammen. Gjennom tilretteleggingsgarantien får både arbeidstaker og arbeidsgiver en forutsigbar situasjon og trygghet for å få hjelpemidler, tilrettelegging og oppfølging, sier Solerød.

Oppfølgingsplan

En oppfølgingsplan skal beskrive det som bør endres i arbeidssituasjonen,

hva som trengs av tilrettelegging i virksomheten og hvilke virkemidler som skal benyttes. Lønnstilskudd og fritak for arbeidsgiveravgift i sykepengeperioden er mye brukt.

– Det er NAV lokalt som tegner og eier garantien. Den faste kontaktpersonen kobler på hjelpemiddelsentralen, og eventuelt arbeidslivssenteret dersom bedriften en IA-virksomhet. Kontaktpersonen samordner bistanden, og følger opp, også etter at arbeidssøkeren har fått fast ansettelse. Det avtales også at bedriften tar kontakt med den faste kontaktpersonen ved behov. Kontaktpersonen har en direkte link til en fylkeskoordinator og en ansvarlig for tilretteleggingsgarantien på hjelpemiddelsentralen.

Tilretteleggingsgarantien

MÅL OG INNHOLD

- Bidrar til at personer med redusert funksjonsevne kan komme i og/eller bli værende i arbeid
- Tilbyr en fast kontaktperson i NAV med ansvar for koordinering og oppfølging
- Gir trygghet for nødvendig bistand i arbeidssituasjonen
- Gir tilpasset oppfølging av både arbeidssøker/-taker og arbeidsgiver etter individuelle behov
- Lover rask saksbehandling og iverksetting av nødvendige tiltak og hjelpemidler innenfor rammen av de virkemidlene NAV rår over

MÅLGRUPPER

- Arbeidssøkere med redusert arbeids- evne som har vanskeligheter med å komme inn på arbeidsmarkedet.
- Arbeidstakere som på grunn av nedsatt funksjonsevne står i fare for å falle ut av arbeidslivet, og som vil kunne bevare arbeidsforholdet dersom de får hjelp.
- IA-virksomheter som forplikter seg til å inkludere personer med nedsatt funksjonsevne og som har behov for bistand for å legge forholdene til rette i virksomheten.
- Virksomheter uten IA-avtale som kan inkluderes i personens garanti når bedriften tar inn en person med tilretteleggingsgaranti fra NAV.

PROSEDYRE

- Når en kandidat er avklart for tilretteleggingsgaranti utstedes en skriftlig garanti
- En oppfølgingsplan beskriver det som bør endres i arbeidssituasjonen og hva som trengs av tilrettelegging
- Tilretteleggingsgaranti har vært et prøveprosjekt i fem fylker: Akershus, Sør-Trøndelag, Troms, Hordaland og Østfold. Fra nyttår 2008 ble ordningen utvidet og gjelder nå hele landet. Les mer: www.nav.no

I KORTHET

- En kontaktperson i NAV
- Bistand etter behov
- Rask og samordnet saksbehandling
- Oppfølging

FORDELER

Regelverk, virkemidler og kompetanse blir samordnet og viser bredden i det som er mulig å få gjennom NAV.

Brukere og arbeidsgivere slipper å gå fra saksbehandler til saksbehandler i NAV-systemet.

Telefon NAV NDU: 21 07 10 00

Internett www.idebanken.org

E-post post@idebanken.org

Besøksadresse

NAV NDU
Sannergata 2, Oslo

Postadresse

NAV Idébanken – inkluderende arbeidsliv
Postboks 5200 Nydalen, 0426 Oslo

idébanken
–inkluderende arbeidsliv www.idebanken.org

I Idébanken finner du gode eksempler fra bedrifter og virksomheter som har lyktes med å få ned sykefraværet, har tilsatt arbeidstakere med redusert funksjonsevne, har tiltak som gjør at ansatte over 62 år velger å fortsette i arbeid. Idébanken formidler også resultater fra forsøksvirksomhet og forskningsprosjekter fra arbeidslivet.